

СОВЕТ
МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
«ТУКТАРОВО-УРДАЛИНСКОЕ
СЕЛЬСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ»
ЛЕНИНОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ЛЕНИНОГОРСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ТУКТАР-УРДАЛАСЫ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

КАРАР

№ 12

2021 елның «20» мае

Татарстан Республикасы Лениногорск
муниципаль районының «Туктар-
Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль
берәмлеге Уставына үзгәрешләр
керту турында

«Россия Федерациясе Бюджет кодексының аерым нигезләмәләренең гамәлдә
булышын туктатып тору һәм 2020 өлдә федераль бюджетны үтәү үзенчәлекләрен
билгеләү турында» Федераль законга үзгәрешләр керту хакында» 2020 елның 1
апрелендәге 103-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Россия Федерациясе Эчке
эшләр органныры хезмәткәрләренә социаль гарантияләр һәм Россия
Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» Федераль
законның 9 статьясына үзгәрешләр керту хакында» 2020 елның 20 июлендәге 241-
ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә
оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия
Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003
елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә
жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законга,
«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законга
«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2020 елның 20 июлендәге 236-ФЗ
номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә
оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ
номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Лениногорск
муниципаль районы «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге
Советы КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-
Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына яңа редакциядә (1 нче
кушымта) үзгәрешләр кертергә.
2. Өлгө каар гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.
3. «Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Туктар-
Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр керту
турында» каарны гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә
алу өчен жибәрергә.

4. «Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр керту турсында» каарны, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләрне, дәүләт теркәвенә алынганнан соң гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы, Лениногорск районы, Туктар Урдаласы авылы, Совет урамы, 98, мәдәният йорты бинасында Совет урамы, 103, Карагай авылы, Тельман урамы, 31 нче йорт адресы буенча урнашкан КФУ бинасында буенча урнашкан мәгълүмат стендларында халықка житкерергә һәм Лениногорск муниципаль районы рәсми сайтында (<http://leninogorsk.tatarstan.ru>), Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштырырга.

5. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үз жаваплыгымда калдырам.

Лениногорск муниципаль районы
«Туктар- Урдаласы авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге башлыгы,
Совет рәисе

Г.Э. Эхмәтова

Күшымта №1
 Татарстан Республикасы
 Лениногорск муниципаль районы
 «Туктар-Урдаласы авыл
 жирлеге» муниципаль берәмлеге
 Советы карары буенча

20.05.2021 г. №12

Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр

6 статьяда:

1 частька тубәндәге эчтәлекле 16 пункт өстәргә:

«16) полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны би्रү»;

1 өлешне тубәндәге эчтәлекле 17 пункт өстәргә:

«17) алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәту чарапарын гамәлгә ашыру»;

1 өлешне тубәндәге эчтәлекле 21 пункт өстәргә:

«21) авыл жирлеге территориясендә элек исәпкә алышган күчемсез милек объектларының хокукларын ачыклау буенча чарапар үткәрү, күчемсез милек объектларының хокук ияләре турында мәгълүматларны күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрына кертү өчен җибәрү һәм караплар кабул итү»;

10 статьяда:

1 абзацны тубәндәге эчтәлекле 14 пункт өстәргә:

«14) инициатив проектлар»;

1 абзацның 14 пунктын 15 пункт дип санарга;

2 бүлекне тубәндәге эчтәлекле 15.1 статья белән тулышландырырга:

«Статья 15.1 Инициатив проектлар

1. Муниципаль берәмлек халкы өчен яки аның елешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле булган чарапарны гамәлгә ашыру, жирле әһәмияткә ия мәсьәләләрне яки Лениногорск муниципаль районы жирле үзидарә органнарына хәл итү хокуку бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү максатыннан, Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына инициативалы проект кертелергә мөмкин. Инициативалы проектлар гамәлгә ашырыла торган муниципаль берәмлек территориясенең бер өлешен билгеләү тәртибе жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

2. Инициативалы проектны керту инициативасы белән тиешле муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче ун елдан да ким булмаган һәм ун яшькә житкән инициатив төркем, территориаль ижтимагый үзидарә органнары, иске авыл торак пункты (алга таба - проект инициаторлары) чыгыш ясарга хокуклы. Инициативалы төркемнең минималь саны жирлек Советының норматив хокукий акты белән киметелергә мөмкин. Проект инициаторы булып чыгу хокуку, жирлек Советының норматив хокукий акты нигезендә, шулай ук тиешле муниципаль берәмлек

территориясендә эшчәнлек алып баручы башка затларга да бирелергө мөмкин.

3. Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

1) муниципаль берәмлек халкы өчен яисә аның бер өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау;

2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның кетелгән нәтижәсен (кәтелгән нәтижәләрне) тасвирлау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәклө чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;

6) әлеге проектны тормышка ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мелкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициатив түләүләрнең планлаштырыла торган құләменнән тыш, инициатив проектны гамәлгә ашыруға әлеге акчалардан файдалану құздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары құләменә күрсәтмә;

8) инициатив проект гамәлгә ашырылачак муниципаль берәмлек территориясендә яисә аның бер өлешенә норматив хокукий актында билгеләнгән тәртип нигезендә күрсәтү;

9) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы норматив хокукий актында каралған башка белешмәләр.

4. Инициативалы проект аны Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына көрткәнчесе, граждандар жыенында, жыелышында яки конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча граждандар жыенында яки конференциясендә, инициативалы проект турында фикер алышу, аның муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатьләренә туры килүен, инициативалы проектны гамәлгә ашыруның максатчанлығын билгеләү, шулай ук жыенны кабул итү максатыннан каралырга тиеш., граждандар жыелышы яки конференциясе тарафыннан инициативалы проектка ярдәм итү турында карап кабул ителде. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки граждандарның бер конференциясендә берничә инициативалы проектны карау мөмкин.

Авыл жирлеге Советының норматив-хокукий акты белән граждандарның инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча фикерен ачыклау, шулай ук гражданнарны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән дә құздә тотылыша мемкин.

Проект инициаторлары инициативалы проектны Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына көрткәндә ача жыен, жыелышлар яки конференцияләр беркетмәсен, гражданнарны сораштыру нәтижәләрен һәм (яки) муниципаль берәмлек халкының инициативалы проектны яки аның елешендә хуплавын раслаучы кул кую көгазыләрен күялар.

5. Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына инициатив проект көртү турында мәгълүмат Лениногорск муниципаль районның «Интернәт» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында инициатив проект көртептәннән соң өч эш көне эчендә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына урнаштырылырга тиеш һәм әлеге статьяның З өлешендә күрсәтелгән белешмәләр булырга тиеш., шулай ук проект инициаторлары турында. Бер үк вакытта гражданнар Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына инициатив

проект буенча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мәмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү вакыты биш эш көненнән дә ким булмаска тиеш. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен уналтынчы яшькә житкән муниципаль берәмлек халкы жибәрергә хокуклы. Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Башкарма комитеты әлеге мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштыру мәмкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат Лениногорск муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырылган, аның составына әлеге жирлек көргән. Авыл торак пункттында әлеге мәгълүмат иске авыл торак пунктында житкерелергә мәмкин.

6. Инициативалы проект Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Башкарма комитеты тарафыннан 30 көн эчөндә мәжбури каралырга тиеш. Лениногорск муниципаль районаны «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке башкарма комитеты инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча тубәндәге карапларның берсен кабул итә:

1) жирле бюджет турыйнагы карапда караплан бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирле бюджет проектын төзу һәм карау (жирле бюджет турыйнагы карапга үзгәрешләр көртү) тәртибе нигезендә тиешле максатларга һәм (яисә) тиешле максатларга һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә инициативалы проектны хупларга һәм аны әшне дәвам итәргә.);

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тартырга һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен курсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

7. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районны «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке башкарма комитеты әлеге инициативалы проектны хуплаудан баш тарту турыйнда тубәндәге очракларның берсендә карар кабул итә:

1) инициатив проектны көрту һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары, жирлек уставы таләпләренә туры килмәвө;

3) жирле үзидарә органнарында кирәkle вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мәмкинлеге булмау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә жирле бюджет акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмаган);

5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтиҗәлерәк ысул белән хәл итү мәмкинлеге булу;

6) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

8. Лениногорск муниципаль районның «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке башкарма комитеты әлеге статьяның 7 өлешендәге 5 пункттында караплан очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яки дәүләт органының жирле үзидарә органына карап тикшерүгө тәкъдим итәргә тиеш.

9. Инициативалы проектларны тәкъдим итү, көртү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү тәртибе жирлек Советының норматив-хокукий акты белән билгеләнә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар хисабына финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларга карата инициативалы проектлар, инициативалы проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларга ярдәм итүдән баш тарту өчен нигезләр, мондый инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы

Министрлар Кабинетының норматив хокукий акты нигезендә билгелөнә. Бу очракта таләплөр өлеشتән тора 3, 6, 7, 8, 9, 11 әлеге статьяның 12 пункты да кулланылмый.

11. Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетына берничә инициатив проект көртөлгөн очракта, шул исәптән өстенлекле проблемаларны тасвирлау белән, Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра һәм бу хакта проект инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү коллегиаль органга (комиссиягә) йөкләнә, аның Формалаштыру һәм эшчәнлек тәртибе жирлек Советының норматив хокукий акты белән билгелөнә. Колләгиаль орган (комиссия) составы Лениногорск муниципаль районының «Писмән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты тарафыннан төзелә. Шул ук вакытта коллегиаль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегиаль орган (комиссия) инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэмин итепергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, тиешле муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче башка граждандар, гражданнар жыены, жыелышы яки конференциясе белән вәкаләтле затлар, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган башка затлар, Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә инициативалы проектны гамәлгә ашыруны ижтимагый контролльдә тотарга хокуклы.

14. Лениногорск муниципаль районы «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының инициатив проектын карау, инициатив проектны гамәлгә ашыруның барышы, шул исәптән акчадан файдалану, милек һәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынучы затларның хезмәт катнашусы турында мәгълүмат бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм Лениногорск муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылырга тиеш. Лениногорск муниципаль районының «Писмән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының инициативалы проектны гамәлгә ашыру нәтиҗәләре турындагы хисабы «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәмамланганин соң 30 календарь көн эчендә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм рәсми сайтка урнаштырылырга тиеш. Лениногорск муниципаль районының «Туктар-Урдаласы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты әлеге мәгълүматны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру мемкинлеге булмаса, әлеге мәгълүмат Лениногорск муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла, аның составына жирлек керә. Авыл торак пунктynynda әлеге мәгълүмат авыл жирлеге гражданнарының игътибарына житкерелергә мөмкин»;

16 статьяның 9 пунктына тубәндәгә эчтәлекле 7 пунктча өстәргә:

7) инициативалы проектны тикшерү һәм аны хуплау турындагы мәсьәлә буенча карар кабул итү»;

20 статьяның 1 пунктына «Жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары турында» сүzlәрнән соң» сүzlәр өстәргә:

инициативалы проектларны керту һәм аларны карау мәсьәләләре буенча фикер алышу»;

22 статьяның 2 пунктына түбәндәге эчтәлекле тәкъдим өстәргә:

«гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү турындагы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча үткәрелгән сораштыруда муниципаль берәмлек яки аның өлешендә яшәүчеләр катнашырга хокуклы, аларда уналтынчы яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә»;

22 статьяның 3 пунктына түбәндәге эчтәлекле 3 пунктча өстәргә:

«3) уналтынчы яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган муниципаль берәмлек яки аның өлешендә яшәүчеләрнең әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерен ачыклау өчен»;

22 статьяның 5 пунктының 1 абзацында «гражданнардан сорашип белешүне билгеләү турында карап жирлек советы тарафыннан кабул ителә. Гражданнардан сорашип белешүне билгеләү турында жирлек Советы каарында түбәндәге сүzlәр белән билгеләнә:

«Гражданнардан сорашип белешүне билгеләү турындагы карап Жирлек советы тарафыннан кабул ителә. Гражданнардан сорашип белешү үткәрү өчен муниципаль берәмлекнән рәсми сайты «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә кулланылырга мөмкин. Гражданнардан сорашип белешүне билгеләү турында жирлек Советы каарында билгеләнә»;

22 статьяның 7 пунктындагы 1 пунктчасын: «яисә муниципаль берәмлек халкын» сүzlәре белән тулыландырырга;

24.1 статьяда:

3 пунктны түбәндәге эчтәлекле 5.1 һәм 5.2 пунктчалар белән тулыландырырга:

«5.1 жирлек Советының вәкаләtlәре инициативалы проектларны тәкъдим итү, әзерләү, сайлап алу һәм тормышка ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыене тарафыннан гамәлгә ашырыла»;

5.2 Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек составына керүче торак пункт территориясенең яисә муниципаль район чикләрендә урнашкан торак пунктның әлеге өлешендә гражданнарның үзара салым акчасын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча авыл жирлеге составына керүче торак пункт территориясенең бер өлеше яисә муниципаль район чикләрендәге авылара территориядә урнашкан.»;

Түбәндәге эчтәлектәге 4.1 пункт белән тулыландырырга:

«4.1. Әлеге статьяның 3 пунктындагы 5.2 пунктчасында каралган гражданнар жыене авыл жирлеге Советы тарафыннан кимендә 10 кеше яшәгән торак пункт территориясенең тиешле өлешендә яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырылырга мөмкин.

Жирлек составына кергэн торак пункт, шәһәр эчендәге район территориясенең яисә гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм алардан файдалану мәсьәләсө буенча гражданнар жыены үткәрелә торган муниципаль район чикләрендә урнашкан авылара территориянең чикләрен билгәләү критерийлары Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»

28 статьяга түбәндәге эчтәлекле 8 пункт өстәргә:

«8 жирлек Советы депутатына үз вәкаләтләрен дайми рәвештә гамәлгә ашыру өчен әлеге устав белән Татарстан Республикасы Законы нигезендә билгеләнә торган чорга эш урынын (вазыйфаларын) саклау гарантияләнә һәм бер айга ике һәм алты эш көненнән дә ким булырга тиеш түгел».»

71 статьяның 3 пунктын үз көчөн югалткан дип танырга;

80 статьяның 2 өлешендәге 2 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

Муниципаль берәмлек башлыгы жирлекләрнең теркәлгән уставын, Татарстан Республикасы буенча Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы идарәсеннән Устав, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре уставларының дәүләт реестрына үзгәрешләр керту турында белешмәләр кергэн көннән алып 7 көн эчендә муниципаль берәмлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында жирлек советы қарапын бастырып чыгарырга (халыкка җиткерергә) бурычлы.

(2021 елның 7 июненнән үз көченә керә).